

‘Reflecties’ rode draad bij Koopmans

Gosse Koopmans exposeert – zoals gebruikelijk – deze zomer nieuw werk in Galerie Koopmans. Dit keer valt dat samen met zijn tweede boek *Reflecties*, dat afgelopen weekeinde werd gepresenteerd.

Gosse Koopmans – *De Sigaar, Grins*

GITTE BRUGMAN

Gosse Koopmans maakte in zijn leven een paar keer een ommezwaai in zijn schilderkunst. Maar zijn verhuizing naar Warfhuizen in Groningen voelde voor hem echt als een ‘nij begjin’. Het was dan ook het plan om in 2020 met een tweede boek te komen, waarin ruimschoots aandacht voor deze nieuwe start. Vanwege corona werd de boekpresentatie uitgesteld tot afgelopen weekeinde.

In 2019 konden Gosse Koopmans en zijn vrouw Sharon van Beek met een nieuw bedrijf beginnen in Warfhuizen. Een lot uit de loterij, noemt Koopmans het in *Reflecties*. Dat was het ook letterlijk, want ze deelden mee in de winst, toen in 2018 de hoofdprijs van de Postcodeloterij in hun woonplaats Eastermar viel. Koopmans verliet Friesland. ‘Op de kaart slechts 40 kilometer verwijderd van Eastermar, maar toch een wereld van verschil en vooral: over de grens’, zo beschrijft Susan van den Berg.

Het was niet de eerste grote verandering voor Koopmans. Als jongste zoon in een groot gezin mocht hij altijd bij zijn vader – Klaas Koopmans – in het atelier werken. Hij had niet het gevoel dat hij het vak zo van

hem leerde. ‘Mijn vader is geen *paadwizer* (wegwijzer) geweest. Ik werd niet tegengehouden maar ook niet gestimuleerd’, zegt hij. Zijn vader wist hoe moeilijk het kunstenaarsbestaan was, en hoopte dat zoon Gosse een ‘normaal beroep’ zou kiezen. Die probeerde het op de lerarenopleiding, maar dat voelde als ‘tijdverspilling’. Een zomerbaantje in een bakkerij beviel hem beter. Vervolgens ging hij toch naar Minerva in Groningen.

Hij hield zich eerst verre van het landschap. Dat was het domein van zijn vader, vond hij. Tot zijn zus Anje in 2000 een galerie begon, waarin ze permanent aandacht wilde besteden aan het werk van hun vader. Voor de opening wilde ze iets bijzonders, en dat besprak ze met haar man Hindrik. ‘Hij vond dat ik landschappen moest maken. Ik aarzelde, maar ben toch als een gek gaan schilderen. Het lukte! Dat was een persoonlijke overwinning en voelde als een doorbraak’, aldus Koopmans in *Reflecties*.

Zus Anje zorgde er in 2017 opnieuw voor dat hij een andere route koos in zijn werk. Zij bereidde ter gelegenheid van LF2018 de expositie *Ljochtstill* voor. Hierin stonden thema’s als identiteit, landschap en kwetsbaarheid centraal, met een belangrijke rol voor de natuur en het

Verhuizing naar Warfhuizen voor Gosse Koopmans een ‘nij begjin’

milieu. Koopmans besloot de ruimte om hem heen nauwkeurig te bestuderen en sloeg aan het experimenteren. ‘Dit betekende vrijheid voor mij’, zegt hij over het werken met oliepastel op papier.

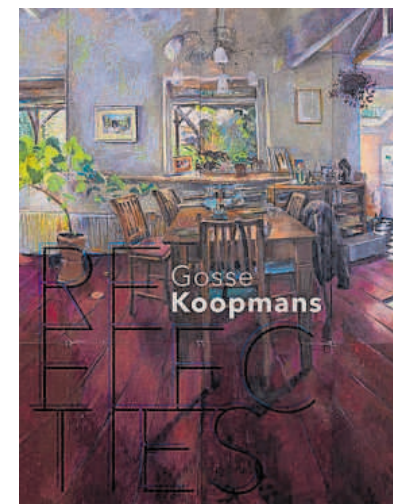
Hij besloot bovendien de werkelijkheid op te delen in compartimenten die samen een panorama vormen. Hij begon klein, maar de panorama’s groeiden van 4 of 6 panelen, naar 45 voor een weergave van zijn voormalige atelier in Eastermar. Dit panorama werd voor het eerst getoond in Museum Belvédère in de expositie *On the spot*. Dit ‘ambitieuze project vat de essentie van zijn kunstenaarschap samen’, aldus Van den Berg. ‘De scherpe blik van de kunstenaar, zijn vaardige techniek en aanleg voor storytelling waren er al. Ook het werken op locatie – alle panorama’s zijn in *real time* gemaakt – was niet nieuw, maar Koopmans’ wetenschappelijke, analyse-

rende kant kon zich nu stevig manifesteren.’ Daarbij had hij nog nooit ‘de grenzen van het beeldvlak zo opgezocht en opgerekt’.

Koopmans is een verhalenverteller, zo beschrijft Van den Berg. Hij maakt ‘beeldgrapjes, intieme details en persoonlijke toevoegingen die het werk van Gosse Koopmans zo uniek, individueel en aantrekkelijk maken’. Hij deelt zijn ontroering en verwondering voor de schoonheid om hem heen. En die zitten in kleine dingen. ‘Als je iets wilt zien, moet je wel goed kijken’, vindt hij.

Om opletend te blijven, werkt hij nooit te lang achter elkaar door. Om het tempo erin te houden, heeft hij zichzelf getraind op het maken van snelle tekeningen. Dat begon met #inktober, een *creative challenge* waar hij via Sharon bij betrokken raakte. Elke dag in oktober *posten* ze een inkttekening online. Koopmans besloot dat hij niet langer dan een half uur over mocht tekenen. En het onderwerp mocht van alles zijn: ook foto’s van bekende Nederlanders of scènes uit een film. ‘Mijn vader vond het niet goed om te werken met foto’s, je was pas een kunstenaar als je werkte naar waarneming. Dat zeiden ze ook tegen mij op de kunstacademie, maar nu deed ik het lekker toch.’ Hij biechte Van den Berg op: ‘Ik ben ondeugend geweest...’

Of het nu om inkt, pastel of olieverf gaat, alles draait bij Koopmans om schilderen. Naar zijn grote voorbeeld Vincent van Gogh, die dit verwoordde als ‘het oude wat altijd nieuw blijft’.

Earnewâld – Galerie Koopmans: expositie *Verder*, (ook met Klaas Koopmans, Hans Jouta, Elske Sigmond, Francies van Ochten en Johan de Vries), vr t/m zo 14-17 u, t/m 12 sept, www.galeriekoopmans.nl

Reflecties – Gosse Koopmans en Susan van den Berg, Utjouwerij DeRyp, 120 blz, 22,50 euro